

Posudek školitelky na diplomovou práci Martiny Kišelové

VLIV BARVY, TVARU A KONTRASTNOSTI KRESBY KOŘISTI NA DISKRIMINAČNÍ UČENÍ PTAČÍCH PREDÁTORŮ

Martina Kišelová přišla na katedru zoologie s jasnou preferencí věnovat se studiu chování ptáků. V rámci problematiky týkající se nejrůznějších aspektů chování predátorů vůči výstražné signalizaci a chemické obraně hmyzí kořisti byly jejímu zájmu nejbližší otázky kolem diskriminačního učení, kterému se věnovala i v bakalářské práci.

Ačkoli o problematice averzivního učení ve vztahu k výstražnému zbarvení existuje celá řada prací (a většina z nich je o ptácích), neexistuje kupodivu přímé srovnání efektivity jednotlivých komponent výstražného zbarvení při diskriminačním učení. Vzhledem k tomu, že možných komponent je celá řada, zvolili jsme pro Martininu práci tři z nich: barvu, tvar a vnitřní kontrast barevného vzoru.

Protože danou otázku není možné studovat s přirozenou kořistí, museli jsme v experimentech nejprve vytvořit jednotlivé typy umělé kořisti tak, aby odpovídaly studovaným parametrům zbarvení, vymyslet, jak je učinit pro ptáky atraktivními a naopak optimalizovat míru averzivnosti negativních podnětů a také vyzkoušet optimální délku experimentu.

Po celou dobu přistupovala Martina k práci s nadšením a invencí a ochotně se účastnila i všech prací spojených s přípravou pokusů (odchyty, čištění hnízdních budek, odchov ptáčat atd.). Díky nemalému pracovnímu nasazení se podařilo shromáždit rozsáhlý datový soubor zahrnující výsledky testů celkem 90 dospělých a 60 mláďat koňader.

Výsledky přinášejí nejen zajímavé informace o efektivitě jednotlivých komponent vizuálních výstražných signálů, ale také poukazují na to, že průběh učení se může výrazně měnit s věkem a předchozí zkušeností ptáků. Časová tíseň při vyhodnocování dat a sepisování práce, daná nutností zahrnout data i z letošní jarní sezóny, se na výsledku naštěstí nijak výrazně neprojevila.

Výsledná práce podle mého soudu jednoznačně dokládá Martininu schopnost samostatně provádět behaviorální experimenty, vyhodnotit vlastní výsledky a diskutovat je v kontextu publikovaných prací. Jednoznačně ji doporučuji k obhajobě a kladnému hodnocení.

V Londýně, dne 9. září 2014.

Doc. Mgr. Alice Exnerová, PhD